

Quick scan ecologie Slotheerenbuurt fase 1 te Heemskerk

Quick scan ecologie Slotheerenbuurt fase 1 te Heemskerk

Auteur T. Ursinus

Opdrachtgever GEM C.V.
Projectnummer 11.145
Ingen januari 2012

foto omslag Deel van het plangebied

Els & Linde B.V.
Dr. A.R. Holplein 1
4031 MB Ingen
tel: 0344 - 642517
fax: 0344 - 600832
mob: 06 - 27564247
e-mail: vanderlinden@elsenlinde.nl

Inhoud

Inleiding	4
Beschrijving	5
Waarnemingen	9
Analyse	14
Conclusie en advies	15
Literatuur	17

Inleiding

GEM C.V. is bezig met de voorbereiding van een stedelijke herstructurering, waarbij sloop en nieuwbouw van woningen zal worden uitgevoerd. Voor de plannen wordt een ruimtelijke procedure gevolgd. Onderdeel van deze procedure is een onderzoek naar de effecten op beschermde soorten. Het onderzoek wordt uitgevoerd in het kader van de Flora- en Faunawet.

Om te kunnen beoordelen of er beschermde planten- en diersoorten op het plangebied aanwezig zijn, is op 18 januari 2012 door een ecooloog een bezoek gebracht aan het plangebied. Ter plekke is beoordeeld of er sprake is van potentieel aanwezige beschermde soorten en of deze schade ondervinden van het voornemen. Voor het schatten van de aanwezigheid van beschermde soorten is onderzocht welke landschapselementen en habitats aanwezig zijn binnen het plangebied of de directe omgeving. Aanvullend is een bureaustudie uitgevoerd naar het voorkomen van beschermde soorten in de omgeving.

Globale ligging van het plangebied.
Slotheerenbuurt fase 1 te Amsterdam

Beschrijving

De planlocatie is bebouwd met vijf flatgebouwen die grenzen aan de Jan van Polanenstraat en Simon van Haerlemstraat te Heemskerk. De planlocatie ligt volledig binnen de bebouwde kom van Heemskerk. Langs de flatgebouwen – aan de Gerrit van Assendelfstraat – loopt een brede watergang. Op circa 2,8 kilometer afstand ligt het Natura 2000 gebied Noordhollands Duinreservaat. Op grotere afstand - zo'n 6,2 kilometer afstand – ligt het Natura 2000 gebied Polder Westzaan. Op circa 1,2 kilometer afstand liggen de Nationale Landschappen Laagholland en Stelling van Amsterdam. Op zo'n 1,8 kilometer afstand ligt het gebied wat is aangewezen als Ecologische Hoofdstructuur (EHS).

■ **Natura 2000 gebied Noordhollands Duinreservaat**

Het Noordhollands Duinreservaat is een karakteristiek voorbeeld van een Nederlands duinlandschap, zoals dat in de loop der eeuwen ontstaan is als gevolg van een samenloop van geologische, geomorfologische en klimatologische omstandigheden en menselijk handelen. Het is een biologisch, morfologisch, hydrologisch en landschappelijk geheel van duinen met natte en vochtige duinvalleien, duingraslanden, struwelen, bossen en ruigten. Het ligt op de overgang van de kalkrijke naar de kalkarme duinen. Het reservaat behoort in zijn algemeenheid tot de kalkrijke duinen; er is echter een verloop in kalkrijkdom te zien. Het meest noordelijke stuk, ten noorden van Bergen aan Zee, is, evenals het aangrenzende gebied Schoorlse duinen, kalkarm. De vegetatie weerspiegelt de kalkgehalten in de bodem: in het uiterst noordelijke deel komen kalkarme vegetaties met kraaiheide, kruipwilg, buntgras en dergelijke voor, ten zuiden van Bergen aan Zee overgaand in kalkrijke duingraslanden met duinsterretje en zeedorpenvegetaties, zoals bij Wijk aan Zee en Egmond aan Zee. Een aanzienlijk deel van het gebied is bebost met naaldbos en loofbos, die voor een deel zeer oud zijn.

■ **Natura 2000 gebied Polder Westzaan**

In de polder Westzaan komen verschillende stadia voor van brakke verlanding zoals de jonge stadia met ruwe bies. Het is een van de belangrijkste veenweidegebieden voor brakke ruigten met echt lepelblad en echte heemst en brakke graslanden. Naast jonge verlandingsstadia zijn ook bloemrijke veenmosrietlanden, veenmosrijke trilvenen en moerasheiden goed ontwikkeld. Door de ligging zijn er kansen het brakke karakter te behouden en te versterken. Het gebied is een kerngebied voor de noordse woelmuis.

■ **Nationaal Landschap Laag Holland**

Dit deel van Noord-Holland komt het meest overeen met het beeld dat in binnen- en vooral buitenland van Holland heeft. Zompige weilanden met daartussen veel water en dat geheel weer afgewisseld met lager dan het water gelegen droogmakerijen, uiteraard omgeven door dijken. Molens - en tegenwoordig natuurlijk moderne gemalen – pompen het water uit de polder in de ringvaarten.

Kernkwaliteiten

- Zeer open landschap
- Geometrische inrichtingspatroon in droogmakerijen
- Stroken verkaveling

■ **Nationaal Landschap Stelling van Amsterdam**

In een ruime ring rond Amsterdam is tussen 1874 en 1920 een reeks forten, dijken en sluizen aangelegd, bedoeld om stukken land onder water te kunnen zetten. Het geheel moest de stad beschermen tegen vijandelijke aanvallen, maar is nooit gebruikt. Inmiddels heeft de Stelling van Amsterdam de status Unesco werelderfgoed gekregen.

Kernkwaliteiten

- Samenhangend systeem van forten, dijken, kanalen en inundatiekommen
- Groene en relatief `Stilte' ring rond Amsterdam

■ **Ecologische Hoofdstructuur (EHS)**

Door nieuwe natuur te ontwikkelen, kunnen natuurgebieden met elkaar worden verbonden. Zo kunnen planten zich over verschillende natuurgebieden verspreiden en dieren van het ene naar het andere gebied gaan. Het totaal van al deze gebieden en de verbindingen ertussen vormt de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) van Nederland.

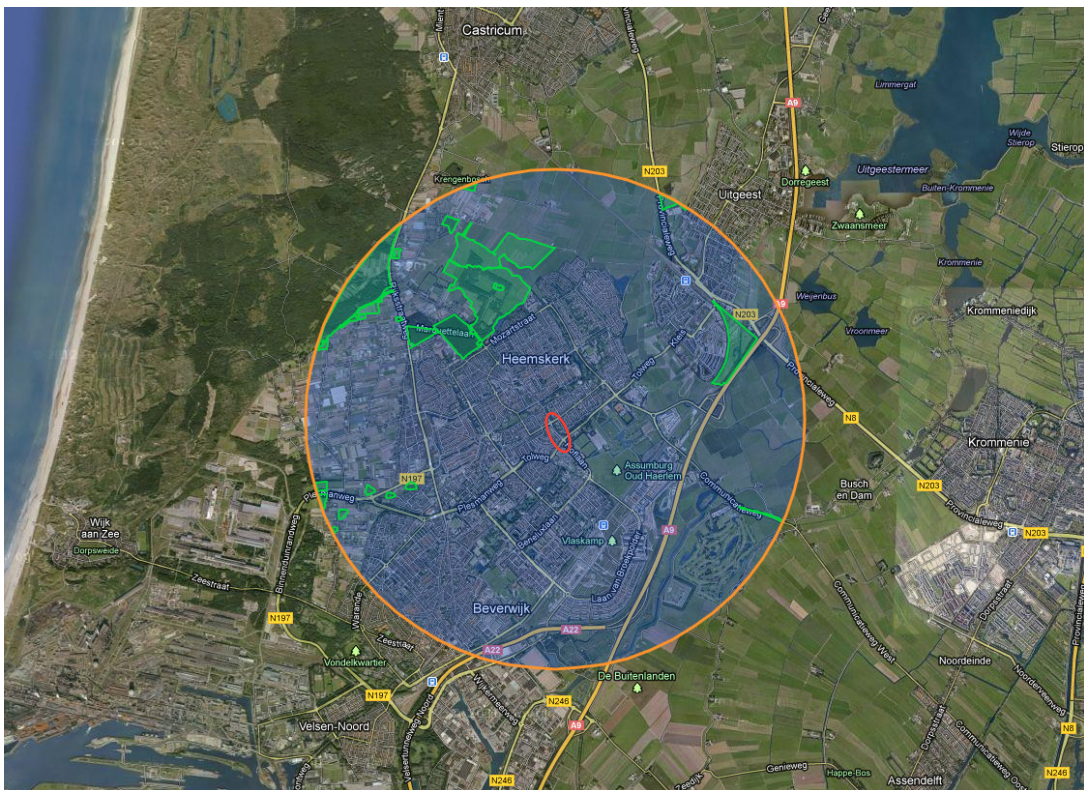
Aantasting door het voornemen zal –gezien de afstand, aard en omvang – geen negatief effect hebben op zowel de Natura 2000 gebieden als de Nationale Landschappen en de Ecologische Hoofdstructuur.

Ligging Natura 2000 gebieden ten opzichte van het plangebied.

Ligging Nationale Landschappen ten opzichte van het plangebied.

Ligging Ecologische Hoofdstructuur (EHS) ten opzicht van het plangebied.

Waarnemingen

Op 18 januari 2012 is het plangebied bezocht door een ecooloog. Ter plaatse is gezocht naar sporen en andere aanwijzingen voor het potentieel voorkomen van dergelijke soorten. Naast deze waarnemingen is een goed inzicht verkregen in de ecologische opbouw van het gebied.

■ Vegetatie

Het plangebied is voor een groot gedeelte verhard en bebouwd. Er zijn diverse parkeerplaatsen aangelegd. Hier is de tredvegetatie goed ontwikkeld. Tussen de flatgebouwen aan de Simon van Haerlemstraat is een speeltuintje en een basketbalterrein ingericht. Het plangebied beschikt over een aantal openbare groenzones die tussen de bestaande bebouwing zijn aangelegd. Rondom de groenzones en langs de bestaande bebouwing is struweelbegroeiing aanwezig. Er staan voornamelijk cultuursoorten als cotoneaster. Enkele bomen zijn op het plangebied aangeplant. De bestaande bebouwing wordt van de brede watergang gescheiden middels een brede groenstrook. Hier groeien soorten als madeliefje (*Bellis perennis*) en verder een standaard grasmengsel van plantsoenen en is er tevens struweelbegroeiing aanwezig. Er zijn geen beschermde soorten aangetroffen of te verwachten.

■ Zoogdieren

Binnen een stedelijke omgeving zijn vleermuizen de belangrijkste groep strikt beschermde dieren die verwacht kunnen worden. De te slopen bebouwing is daarom nauwkeurig onderzocht op potentieel geschikt invliegopeningen voor vleermuizen. Geconcludeerd is dat de te slopen bebouwing in- en uitvliegmogelijkheden biedt voor vleermuizen. Omdat alle vleermuizen strikt beschermd zijn, is een afdoend vleermuizenonderzoek noodzakelijk.

Vleermuizen zijn in twee groepen te verdelen: soorten die in bomen een verblijfplaats hebben en soorten die in gebouwen een verblijfplaats hebben. Om die reden zijn de bomen op het plangebied tevens gecontroleerd op de aanwezigheid van holen en spleten. Geconcludeerd is dat enkele bomen op het plangebied holen en spleten bevatten waarin vleermuizen kunnen verblijven. Het voornemen is om enkele bomen op het plangebied te kappen. Om die reden is het noodzakelijk om een afdoend vleermuizenonderzoek uit te voeren. De omgeving – met name de watergang – vormt een geschikt jachtgebied voor onder andere de watervleermuis (*Myotis daubentonii*). Volgens waarneming.nl komt de watervleermuis voor in de omgeving van het plangebied. Uit de werkatlas voor zoogdieren in Noord-Holland (Hoogbeem 2011) blijkt dat in de omgeving verschillende vleermuizen zijn waargenomen.

■ **Vogels**

Er zijn geen aanwijzingen gevonden voor vogels met een vaste verblijfplaats in de bestaande bebouwing. Gezocht is naar potentieel geschikte nestplekken voor onder andere de huismus (*Passer domesticus*) en de gierzwaluw (*Apus apus*). Deze zijn tijdens het ecologisch onderzoek niet gevonden. In de bomen c.q. struweelbegroeiing kunnen tijdens de broedperiode – anders dan huismus en gierzwaluw – vogels broeden. Langs de watergang komen verschillende soorten vogels voor. De waterhoen (*Gallinula chloropus*), wilde eend (*Anas platyrhynchos*) en kokmeeuw (*Chroicocephalus ridibundus*) zijn hier waargenomen. Tevens is een drijvend nest van de waterhoen aangetroffen.

■ **Herpetofauna en vissen**

Voor de realisatie van de bouwplannen zal de watergang op sommige plaatsen worden gedempt. De watergang beschikt over beschoeide oevers en heeft in gunstige gevallen een zichtdiepte van slechts 40 centimeter. Soorten als brasem (*Abramis brama*), snoekbaars (*Sander lucioperca*) en pos (*Gymnocephalus cernuus*) kunnen hierin voorkomen.

Soorten als de bruine kikker (*Rana temporaria*), bastaardkikker (*Rana klepton esculenta*) en gewone pad (*Bufo bufo*) zijn tevens soorten die in de watergang kunnen voorkomen. De kans op aanwezigheid van beschermde soorten is erg klein. Een afdoend onderzoek is daarom niet noodzakelijk.

Een ideaal leefgebied voor reptielen zijn overgangen tussen bossen en heide en structuurrijke vegetaties zoals oude heide. De omgeving bestaat overwegend uit bedrijfsbebouwing, woningen en wegen. Gezien dit gegeven kan het voorkomen van reptielen nagenoeg worden uitgesloten.

■ **Overige soorten**

Het habitat is niet geschikt voor overige soorten omdat deze soorten een specifiek leefgebied hebben.

Struweelbegroeiing op het plangebied.

Overzicht bestaande bebouwing aan de Simon van Haerlemstraat .

Speelterrein op het plangebied.

Holle boom op het plangebied.

De bestaande bebouwing biedt ruime in- en uitliegmogelijkheden voor vleermuizen.

Watergang langs de bestaande bebouwing.

Analyse

Uit de inventarisatie blijkt dat de te slopen bebouwing ruime in- en uitvlieg-mogelijkheden biedt voor vleermuizen. Tevens bevatten enkele bomen op het plangebied holen en spleten wat kan duiden op een verblijfplaats voor vleermuizen. Een afdoend vleermuizen onderzoek is noodzakelijk.

Voor het inventariseren van vleermuizen zijn drie veldonderzoeken noodzakelijk. Deze inventarisaties moeten met een tussentijd van drie weken worden uitgevoerd. De inventarisatie periode voor vleermuizen is mei- half juli. In voorkomende gevallen is het eveneens noodzakelijk om de paarterritoria en de vaste vliegroute te bepalen. Voor het inventariseren van vleermuizen wordt gewerkt met een Batdetector. De ultrasone geluiden van vleermuizen worden omgezet naar een hoorbaar signaal waarmee de vleermuizen zijn te determineren. Vleermuizen verhuizen regelmatig, daarom is het van belang om verschillende inventarisatieronden uit te voeren.

In de bomen c.q. struweelbegroeiing op het plangebied, kunnen tijdens de broedperiode vogels broeden. Tevens is een drijvend nest van de waterhoen aangetroffen wat duidt op broedende vogels in de watergang. Er dient buiten de broedperiode te worden gestart met de werkzaamheden. Mocht de start van de werkzaamheden om logistieke redenen wel binnen de broedtijd liggen, is het noodzakelijk dat voorafgaand aan de werkzaamheden wordt gecontroleerd of er binnen het plangebied vogels broeden. Voor werkzaamheden aan de oever c.q. watergang dient conform de gedragscode Flora- en Faunawet voor waterschappen te worden gehandeld.

De kans op aanwezigheid van beschermde herpetofauna en vissen in de watergang is erg klein. Een afdoend onderzoek is daarom niet noodzakelijk. Om verstoring van dergelijke soorten in de watergang te voorkomen, wordt als voorzorgsmaatregel geadviseerd om buiten de voortplantingsperiode te starten met de werkzaamheden.

Binnen het plangebied zijn geen beschermde planten soorten aangetroffen of te verwachten.

Conclusie en advies

GEM C.V. is bezig met de voorbereiding van een stedelijke herstructurering, waarbij sloop en nieuwbouw van woningen zal worden uitgevoerd. Voor de bouwplannen is een onderzoek uitgevoerd naar de effecten op beschermde soorten. Het onderzoek wordt uitgevoerd in het kader van de Flora- en Faunawet. Om een goed oordeel te kunnen geven is op 18 januari 2012 een bezoek gebracht aan het plangebied.

In de te slopen bebouwing kunnen vleermuizen zitten. Tevens bevatten enkele bomen op het plangebied holen en spleten waarin vleermuizen kunnen verblijven. Alle vleermuizen zijn strikt beschermd via de Flora- en Faunawet en de Habitatrichtlijn. Dat betekent dat een ontheffing ex artikel 75 Flora- en Faunawet noodzakelijk is. Deze kan uitsluitend verkregen worden als er sprake is van een groot maatschappelijk belang met dwingende redenen.

Daarom is het noodzakelijk dat – bij daadwerkelijk aanwezigheid van vleermuizen – het verdwijnen van vaste verblijfplaatsen gecompenseerd wordt, of dat het plan zo wordt uitgevoerd, dat er geen schade wordt veroorzaakt aan de vleermuizen.

Concreet betekent dit dat er een afdoend onderzoek moet worden uitgevoerd naar vleermuizen en dat bij aanwezigheid van vleermuizen, een compensatieplan geschreven moet worden. Een afdoend onderzoek naar vleermuizen kan uitsluitend in het geschikte seizoen (mei-half juli) worden uitgevoerd en bevat minimaal drie inventarisatieronden, met een tussentijd van telkens drie weken.

In de bomen c.q. struweelbegroeiing op het plangebied kunnen tijdens de broedperiode vogels broeden. Tevens is een drijvend nest van de waterhoen aangetroffen wat duidt op broedende vogels in de watergang. Er dient buiten de broedperiode te worden gestart met de werkzaamheden. Mocht de start van de werkzaamheden om logistieke redenen wel binnen de broedtijd liggen, is het noodzakelijk dat voorafgaand aan de werkzaamheden wordt gecontroleerd of er binnen het plangebied vogels broeden. Voor werkzaamheden aan de oever c.q. watergang dient conform de gedragscode Flora- en Faunawet voor waterschappen te worden gehandeld.

De kans op aanwezigheid van beschermde herpetofauna en vissen in de watergang is erg klein. Een afdoend onderzoek is daarom niet noodzakelijk. Om verstoring van dergelijke soorten in de watergang te voorkomen, wordt als voorzorgsmaatregel geadviseerd, buiten de voortplantingsperiode te starten met de werkzaamheden.

Binnen het plangebied zijn geen beschermde planten soorten aangetroffen of te verwachten.

Literatuur

- Hoogeboom, D. (2011) Verspreidingsatlas van de zoogdieren van Noord-Holland
- Kapteyn, K. (1995) Vleermuizen in het landschap. Schuyt & Co, Haarlem.

■ **Internet**

- zoogdieratlas.nl
- waarneming.nl
- ravon.nl
- minlnv.nl

